

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2017. gada 16. februārī¹

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Intelektuālais īpašums — Direktīva 2006/115/EK — 8. panta 3. punkts — Raidorganizāciju ekskluzīvās tiesības — Publiskošana — Vietas, kuras sabiedrībai pieejamas par ieejas maksu — Raidījumu demonstrēšana un atskaņošana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus

Lietā C-641/15

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa, Austrija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2015. gada 24. novembrī un kas Tiesā reģistrēts 2015. gada 2. decembrī, tiesvedībā

Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH

pret

Hettegger Hotel Edelweiss GmbH.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. Prehala [*A. Prechal*], A. Ross [*A. Rosas*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] (referents),

ģenerālvokāts M. Špunars [*M. Szpunar*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH* vārdā – *S. Korn, Rechtsanwalt*,

— *Hettegger Hotel Edelweiss GmbH* vārdā – *G. Kucsko, Rechtsanwalt*,

— Polijas valdības vārdā – *M. B. Majczyna*, pārstāvis,

— Eiropas Komisijas vārdā – *T. Scharf* un *J. Samnadda*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 25. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

¹ — * Tiesvedības valoda - vācu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV 2006, L 376, 28. lpp.) 8. panta 3. punktu.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts *Verwertungsgesellschaft Rundfunk GmbH* prasībā pret *Hettegger Hotel Edelweiss GmbH* par televīzijas raidījumu demonstrēšanu un radioaprāides raidījumu atskaņošanu, ko pēdējā minētā sabiedrība veic, izmantojot savas viesnīcas istabās uzstādītus televizorus.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 1961. gada 26. oktobrī Romā noslēgtās Starptautiskās konvencijas par izpildītāju, fonogrammu producentu un raidorganizāciju tiesību aizsardzību (turpmāk tekstā – “Romas konvencija”) 13. pantā “Raidorganizāciju minimālās tiesības” ir paredzēts:

“Raidorganizācijām ir tiesības atļaut vai aizliegt:

[..]

- d) savu televīzijas programmu demonstrāciju publikai vietās, kas pieejamas par ieejas maksu; šo tiesību aizsardzības piemērošanas noteikumus nosaka attiecīgās valsts vietējā likumdošana.”

Savienības tiesības

- 4 Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV 2001, L 167, 10. lpp.) 3. panta 1. punktā ir noteikts:

“Dalībvalstis autoriem piešķir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt savu darbu izziņošanu, izmantojot vadus vai neizmantojot tos, tajā skaitā savu darbu publiskošanu tā, lai sabiedrības locekļi tiem var piekļūt no pašu izvēlētas vietas pašu izvēlēta laikā.”

- 5 Direktīvas 2006/115 preambulas 7. apsvērumā ir teikts:

“Dalībvalstu tiesību akti būtu jātuvina tādā veidā, lai neradītu pretrunas ar starptautiskām konvencijām, uz kurām balstās daudzu dalībvalstu autortiesību un blakustiesību tiesību akti.”

- 6 Šīs direktīvas preambulas 16. apsvērumā ir teikts:

“Dalībvalstīm jābūt spējīgām autortiesību blakustiesību subjektiem paredzēt lielāku aizsardzību, nekā to prasa šajā direktīvā izklāstītie noteikumi attiecībā uz raidīšanu un publiskošanu.”

- 7 Minētās direktīvas 8. pantā ir noteikts:

“1. Dalībvalstis paredz izpildītājiem ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt raidīt bez vadiem un publiskot viņu izpildījumus, izņemot gadījumus, kad šis izpildījums ir jau pārraidīts vai arī tas izdarīts no fiksācijas.

2. Dalībvalstis paredz tiesības, kas nodrošina to, ka vienreizēju taisnīgu atlīdzību maksā lietotāji, ja komerciālos nolūkos publicētas fonogrammas vai šādu fonogrammu reprodukcijas izmanto raidīšanai bez vadiem vai publiskošanai, un lai nodrošinātu to, ka šo atlīdzību savā starpā sadala attiecīgie izpildītāji un fonogrammu producenti. Ja nav noslēgts nolīgums starp izpildītājiem un skaņu ierakstu producentiem, dalībvalstis var izstrādāt noteikumus par to, kā šo atlīdzību sadalīt viņu starpā.

3. Dalībvalstis paredz raidorganizācijām ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt retranslēt to raidījumus bez vadiem, kā arī tos publiskot, ja šāda publiskošana notiek vietās, kas pieejamas publikai par ieejas maksu.”

Austrijas tiesības

- 8 *Urheberrechtsgesetz* (Autortiesību likums, turpmāk tekstā – “*UrhG*”) 76.a pantā “Apraide”, ar kuru Austrijas tiesībās paredzēts transponēt Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punktu, ir noteikts:

“1. Personai, kas apraides ceļā vai līdzīgā veidā raida skaņu vai attēlus (raidorganizācija 17. panta izpratnē), ievērojot likumā noteiktos ierobežojumus, ir ekskluzīvas tiesības vienlaikus raidīt raidījumu ar citu raidītāju un to publiskot 18. panta 3. punkta nozīmē vietās, kas sabiedrībai pieejamas par ieejas maksu [..].

[..]”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 9 *Verwertungsgesellschaft Rundfunk* ir autortiesību kolektīvā pārvaldījuma organizācija, kuras pārvaldīto tiesību subjekti ir virkne Austrijas Republikas teritorijā vai citās dalībvalstīs reģistrētu raidorganizāciju. Tā ir tiesīga izmantot vairākas tās pārvaldīto tiesību subjektiem piederošas intelektuālā īpašuma tiesības, tostarp gadījumā, kad tiek veikta darbu publiskošana apraides ceļā.
- 10 Saskaņā ar Austrijas tiesībām reģistrētā sabiedrība *Hettegger Hotel Edelweiss* apsaimnieko Grosarlā [*Grossarl*] (Austrija) esošo viesnīcu “Edelweiss”, kas ir aprīkota ar kabeļtelevīzijas pieslēgumu, ar kura palīdzību dažādas televīzijas un radio programmas, kuru vidū ir *Verwertungsgesellschaft Rundfunk* pārvaldīto tiesību subjektu radītās un raidītās programmas, tiek pa kabeļiem nepārveidoti un pilnā apmērā vienlaikus pārraidītas uz viesnīcas istabās esošajiem televizoriem.
- 11 *Verwertungsgesellschaft Rundfunk* vērsās *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa, Austrija) ar prasību uzlikt pienākumu *Hettegger Hotel Edelweiss*, pirmkārt, sniegt tai informāciju par uztveramajām radio un televīzijas programmām, kā arī attiecīgo viesnīcas istabu skaitu un, otrkārt, samaksāt tai zaudējumu atlīdzību kopā ar procentiem.
- 12 Minētajā tiesā tā apgalvo, ka *Hettegger Hotel Edelweiss*, savas viesnīcas istabas aprīkodama ar televizoriem un ar šiem televizoriem demonstrējuma un atskaņodama televīzijas un radioapraides raidījumus, veic šo raidījumu publiskošanu *UrhG* 76.a panta un Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punkta izpratnē. Tās ieskatā, istabas cena ir jāuzskata par ieejas maksu šo tiesību normu izpratnē, jo televīzijas piedāvājums šajā viesnīcā ietekmējot šo cenu. Tāpēc tā uzskata, ka tās pārstāvēto tiesību subjektu raidījumu publiskošana ir veicama, saņemot šo subjektu atļauju, kā arī maksājot atlīdzību.
- 13 *Hettegger Hotel Edelweiss* iebilst pret šiem prasījumiem, apgalvojot, ka publiskošana *UrhG* 76.a panta izpratnē ir tad, kad raidījumu demonstrēšana vai atskaņošana notiek vietās, kuras sabiedrībai pieejamas par ieejas maksu, ar šo jēdzienu saprotot ieejas maksu, kas tiek prasīta īpaši par šo demonstrēšanu vai atskaņošanu. Tāpēc cena, kas viesnīcas klientam ir jāmaksā kā maksa par nakšņošanu, pēc tās domām, nav uzskatāma par ieejas maksu.

- 14 Iesniedzējtiesa uzskata, ka pamatlietas izspriešanai ir vajadzīga Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punkta interpretācija un ka šī interpretācija nav tik skaidri izsecināma, ka tiktu kļiedētas visas pamatotās šaubas.
- 15 Šādos apstākļos *Handelsgericht Wien* (Vīnes Komerctiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai ir izpildīts Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punktā minētais kritērijs “par ieejas maksu”, ja

- atsevišķās viesnīcas istabās ir uzstādīti televizori un viesnīcnieks nodrošina, ka tajos tiek uztverts dažādu televīzijas un radio raidījumu signāls (“viesnīcas istabas televīzija”), un
- par istabas lietošanu (ar “viesnīcas istabas televīziju”) viesnīcnieks prasa atlīdzību par nakti (“istabas cena”), šajā atlīdzībā ietverot arī maksu par televizora un tajā uztveramo televīzijas un radio raidījumu lietošanu?”

Par prejudiciālo jautājumu

- 16 Savā jautājumā iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka televīzijas raidījumu demonstrēšana vai radioaprāides raidījumu atskaņošana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus, ir publiskošana, kas notiek vietā, kura sabiedrībai pieejama par ieejas maksu.
- 17 Jāatgādina, ka 2006. gada 7. decembra spriedumā *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 47. un 54. punkts) Tiesa nosprieda, ka viesnīcas nodrošinātā signāla pārraidīšana ar televizoru starpniecību klientiem, kas ir apmetušies šīs viesnīcās istabās, neatkarīgi no izmantotās signāla pārraidīšanas metodes ir izziņošana sabiedrībai jeb publiskošana Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta izpratnē un ka šādas viesnīcas istabu privātums pieļauj tajā veiktu darba demonstrēšanu vai atskaņošanu ar televizoru starpniecību uzskatīt par publiskošanu šīs tiesību normas izpratnē.
- 18 Arī saistībā ar interpretēt lūgto Direktīvu 2006/115 Tiesa 2012. gada 15. marta spriedumā *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141, 47. punkts) nosprieda, ka viesnīcnieks, kas savu klientu istabās uzstāda televizorus un/vai radioaparātus, uz kuriem tas izplata aprāides signālu, veic publiskošanu šīs direktīvas 8. panta 2. punkta izpratnē.
- 19 Tā kā šajās direktīvās lietotajiem jēdzieniem ir viena un tā pati nozīme, ja vien Eiropas Savienības likumdevējs nav izteicis atšķirīgu gribu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2011. gada 4. oktobris, *Football Association Premier League u.c.*, C-403/08 un C-429/08, EU:C:2011:631, 188. punkts, kā arī 2016. gada 31. maijs, *Reha Training*, C-117/15, EU:C:2016:379, 33. punkts), arī signāla pārraidīšana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus un radioaparātus, ir jāatzīst – kā savu apsvērumu 16. punktā norāda ģenerālvokāts – par raidorganizāciju raidījumu publiskošanu Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punkta izpratnē.
- 20 Tomēr atšķirībā no konkrēti izpildītāju ekskluzīvajām tiesībām un fonogrammu producentu tiesībām, kas paredzētas attiecīgi Direktīvas 2006/115 8. panta 1. un 2. punktā, raidorganizāciju ekskluzīvās tiesības, kas paredzētas šī panta 3. punktā, aprobežojas ar gadījumiem, kad publiskošana tiek veikta vietās, kuras sabiedrībai pieejamas par ieejas maksu.
- 21 Savukārt par jēdziena “vieta, kas pieejama publikai par ieejas maksu” interpretāciju ir jānorāda, ka no Direktīvas 2006/115 preambulas 7. apsvēruma izriet, ka direktīvas mērķis ir tuvināt dalībvalstu tiesību aktus tādā veidā, lai neradītu pretrunas tostarp ar Romas konvenciju. Tāpēc Direktīvā 2006/115 rodamie jēdzieni ir jāinterpretē tieši šīs, lai arī Savienības tiesību sistēmā neietilpstošās, konvencijas

gaismā tādējādi, lai tie būtu saderīgi ar minētajā konvencijā esošajiem ekvivalentajiem jēdzieniem, ievērojot arī kontekstu, kādā šie jēdzieni iederas, un attiecīgo konvencijas noteikumu mērķi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2012. gada 15. marts, *SCF*, C-135/10, EU:C:2012:140, 53.–56. punkts).

- 22 Šajā gadījumā Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punktā paredzēto publiskošanas tiesību tvērums ir ekvivalents Romas konvencijas 13. panta d) punktā paredzēto tiesību tvērumam, kurš tajā atbilstoši formulējumam, kas pārņemts arī minētajā 8. panta 3. punktā, ir aprobežots ar “vietām, kas [sabiedrībai] pieejamas par ieejas maksu” (šajā ziņā skat. spriedumu, 2014. gada 4. septembris, Komisija/Padome, C-114/12, EU:C:2014:2151, 94.–96. punkts). Proti, Savienības likumdevēja griba – kā tas apstiprināts arī 1992. gada 30. aprīļa grozītajā Priekšlikumā direktīvai (COM(92) 159, galīgā redakcija, 12. lpp.), kura rezultātā tika pieņemta Padomes 1992. gada 19. novembra Direktīva 92/100/EEK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām attiecībā uz autortiesībām intelektuālā īpašuma jomā (OV 1992, L 346, 61. lpp.), kas tika atcelta un kodificēta ar Direktīvu 2006/115 – bija lielā mērā pārņemt aizsardzības minimumu nosakošās Romas konvencijas noteikumus, lai Savienībā panāktu vienveidīgu aizsardzības minimumu, un – piedāvātās direktīvas 6.a panta 3. punktu formulējot pēc Romas konvencijas 13. panta d) punkta parauga – ekskluzīvas tiesības uz televīzijas raidījumu publiskošanu paredzēt ar šajā konvencijā minētajiem nosacījumiem.
- 23 Taču par Romas konvencijas 13. panta d) punktā paredzēto ieejas maksas nosacījumu jānorāda, ka – atbilstoši tam, kas teikts Pasaules Intelektuālā īpašuma organizācijas (*WIPO*) sagatavotajā *WIPO* Ceļvedī jautājumā par Romas konvenciju un par fonogrammu konvenciju, kurš, lai arī nebūdams juridiski saistošs, sniedz skaidrojumu par šīs konvencijas noteikumu izcelsmi, mērķi, iedabu un tvērumu un kura 13.5. un 13.6. punktā ir skaidrots šis pants, – ar šo nosacījumu ir domāta maksa, kas tiek īpaši prasīta kā atlīdzība par televīzijas raidījuma publiskošanu, un tādējādi samaksa par maltīti vai dzērieniem sabiedriskās ēdināšanas vietā vai bārā, kur tiek raidīti televīzijas raidījumi, netiek uzskatīta par ieejas maksu šīs tiesību normas izpratnē.
- 24 Jākonstatē, kā savu secinājumu 26.–30. punktā norāda arī ģenerālvokāts, ka viesnīcas istabas cena – gluži tāpat kā sabiedriskās ēdināšanas pakalpojuma cena – nav ieejas maksa, kas tiek īpaši prasīta kā atlīdzība par televīzijas vai radioaprāides raidījuma publiskošanu, bet gan ir atlīdzība galvenokārt par izmitināšanas pakalpojumu, kuru atkarībā no viesnīcas kategorijas papildina kādi papildpakalpojumi, piemēram, televīzijas raidījumu demonstrēšana vai radioaprāides raidījumu atskaņošana ar istabās ierīkodu uztvērējaparātu palīdzību, un tas parasti tiek iekļauts kopējā cenā par nakšņošanu.
- 25 Tāpēc, lai arī signāla izplatīšana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus un radioaparātus, ir papildpakalpojuma sniegšana, kas ietekmē šīs viesnīcas labiekārtotību un līdz ar to arī istabu cenu - kā Tiesa norādījusi savā 2006. gada 7. decembra spriedumā *SGAE* (C-306/05, EU:C:2006:764, 44. punkts) un 2012. gada 15. marta spriedumā *Phonographic Performance (Ireland)* (C-162/10, EU:C:2012:141, 44. punkts) -, vērtējot, vai notiek izziņošana sabiedrībai jeb publiskošana attiecīgi Direktīvas 2001/29 3. panta 1. punkta un Direktīvas 2006/115 8. panta 2. punkta izpratnē, nav uzskatāms, ka šis papildpakalpojums tiek sniegts vietā, kura sabiedrībai pieejama par ieejas maksu, šis nupat minētās direktīvas 8. panta 3. punkta izpratnē.
- 26 Tāpēc televīzijas un radioaprāides raidījumu publiskošana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus un radioaparātus, neietilpst Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punktā paredzēto raidorganizāciju ekskluzīvo tiesību piemērošanas jomā.
- 27 Ievērojot visus šos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2006/115 8. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka televīzijas raidījumu demonstrēšana vai radioaprāides raidījumu atskaņošana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus, nav publiskošana, kas notiek vietā, kura sabiedrībai pieejama par ieejas maksu.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 28 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/115/EK par nomas tiesībām un patapinājuma tiesībām, un dažām blakustiesībām intelektuālā īpašuma jomā 8. panta 3. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka televīzijas raidījumu demonstrēšana vai radioapraides raidījumu atskaņošana, izmantojot viesnīcas istabās uzstādītus televizorus, nav publiskošana, kas notiek vietā, kura sabiedrībai pieejama par ieejas maksu.

[Paraksti]